

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Egész évre 200 L., fél évre 100 L., negyedévre 50 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

Feltámadás.

Írta: Balogh Arthur, Udvarhelymegye-szenátora.

A Feltámadás magasztos ünnepe a hozzá fűződő mélységes, nagy gondolatnál fogva emelkedik ki messze a naptár többi veres betűs napjai sorából. A mélységes, nagy gondolat, amely benne diadalmas fényben megjelenik, az: hogy az igaz eszmét, az igazságot megölni nem lehet. Azt el lehet nyomni, háttérbe lehet szorítani egy időre. De eltemetni nem lehet, kitör az a sirból is, eget kér és végtére is diadalmaskodik.

Ez a nagy gondolat megnyugtató és felemelő kell, hogy legyen minden jó emberre. Hitében erősíti meg a hívőt. Bizakodást önt, az elcsüggedéstől megmentő mindazok számára, akiknek igazságát a hatalom elismerni nem hajlandó és az igazságnak végül is érvényesülésre jutó, örök erejével a maga igazságtalanságát, jogtalanságát állítja szembe. De bizakodásra keltő, az elcsüggedéstől megóvó kell, hogy legyen az igazság leküzdhetetlen erejébe, végül is diadalra jutásába vetett hit és meggyőződés különösen azok számára, akik mint egy egész nemzet rosszra fordult sorsának szomorú osztályosai várják az igazságos bánásmódot, a jogokkal felruházottság napjának eljövését, várják az ő külön igazságuknak feltámadását. Európának negyven millió embere, a nemzetkisebbségi sorsnak negyven millió szomorú osztályosa várja ezt a feltámadást. Köztük a romániai magyar kisebbségi nemzet is, immár több, mint tizenegy éve, hiába várja.

A romániai magyar kisebbségi nemzet lojálisan beleilleszkedett új államának szervezetébe. Az állam iránti kötelességeit kezdettől fogva a legteljesebb szigorúsággal teljesítette és teljesíti a jelenben is. Államhűségi kötelessége ellen soha nem vétett. Ennek dacára ma is nélkülözi azokat a kisebbségi jogokat, amelyeket neki a békeszerződés kötése idején új állama ünnepelesen vállalt nemzetközi kötelezettségként a kisebbségi szerződésben megígért. Pedig annak a szerződésnek bevezető szavai azt mondják, hogy Románia saját akaratából a szabadság és igazságosság határozott biztosításait óhajtja megadni az újonnan hozzácsatolt területek lakóinak, fajra, nyelvre és vallásra való tekintet nélkül. Kérdezzük: ma is, több mint tizenegy év után, hol vannak a megígért szabadságnak és igazságosságnak határozott bizonyítékai? Könnyű reá megfelelni: Azon a papíron, amelyet kisebbségi szerződésnek nevezünk.

Mert az ünnepelesen vállalt kötelezettségek teljesítése, a szabadság és igazságosság helyett az elmúlt több mint tizenegy év alatt éppen azoknak ellentétét jött. Az átmeneti idő kimondhatatlan nyomorúságai után jöttek-mettek a különböző kormányok, akik vagy olyan jelentéktelennek tartották a kisebbségi kérdés megoldását, hogy azazal nem is érdemes foglalkozni, vagy ha mégis észrevették, hogy itt kisebbségek is léteznek, úgy kezdettől fogva komolytalan, megtartani sohasem szándékolt korteszégetekkel állottak a kisebbségek elé. Jött a gyászos emlékeztető liberális uralom ismételtlen a maga kifejezetten magyar kisebbségellenes egész politikájával, amely fojtogatta a magyarságot az iskolától elkezdve a gazdaságig az élet minden területén. Mit is soroljunk fel tovább, hogy mi jött? Tudja mindenki. És azt is tudja mindenki, hogy ez a magyarságot foj-

togató, bűnös és — mert maga a jól felfogott államérendek ellen dolgozott — mondhatjuk ostoba: politika céltáblájul éppen a Székelyföldet tüzte ki. Azt a Székelyföldet, ahol magyarul nem tudó regáti tanítók tanítják a magyar gyermekeket és ahol akkora a gazdasági nyomorúság, mint sehhol az országban. Ezen a Székelyföldön csinált a hírhedt liberális uralom olyan országos választásokat, amik szégyenére voltak az országnak és olyan rossz hírt keltették az egész világon, hogy a legelkeseredettebb ellenséges vádaskodások sem kelthetnek volna rosszabbat. Hiába. Nem a rossz beszédek ártanak egy országnak, hanem a rossz tettek, amelyeket maga a hatalom visz véghez.

A mi nagy kérdésünk iránt semmi megértést nem tanúsító annyi kormány után jött végre a Maniu kormánya, amelyet nemcsak kormányzati programja, hanem pártjának egész politikai multja a legszorosabban kötelez ennek a nagy kérdésnek megoldására. Az eredmény több, mint egy évi kormányon léte után? Semmi. Azaz hogy mégis valami. Egy kormánypárti képviselőt kiküldöttek a nyáron külföldre a kérdés tanulmányozására. Mert hát idehaza nincs mit tanulmányozni. De hogy igazságosak legyünk, egyéb eredmények is vannak. Így az, hogy Angelescu hírhedt iskolai rendeletei, név-címek és mi egyebek ma is érintetlenül érvényben vannak. Az is eredmény, hogy a közigazgatási törvényben egy betű sincs a magyar nyelv használhatóságáról. Az interimár bizottságok magyarellenes összeállításuk eredmény. Valamint az is eredmény, hogy a kormány renegát gyászmagyarokat portál és kommunistákkal szövetekezett a magyarság ellen a megyei és községi választásokon. Hát így néznek ki az eredmények.

A Maniu-kormányt az utóbbi időben súlyos belső megpróbáltatások érték. A liberálisok föld alatti munkája tovább fog folyni ellene. Mi, ha csak az eddigieket néznők, azt mondhatnók, bukjon meg, nem bánjuk, hisz azt kell hinnünk az eddigiek után, hogy ő sem akarja vagy nem meri a mi nagy kérdésünket megoldani. És még sem szabad ezt mondanunk. Mert ha több, mint egy év alatt nem váltotta be ígését, azt még ki lehet magyarázni, hiszen sok más sürgősebb dolga volt. De ha két vagy három év alatt sem változik semmi, az már más. Azt nem lehet kimagyarázni. Nekünk tisztában kell lenni azzal, vajjon egyáltalában nem létezik-e román kormány, amely a kisebbségi kérdést megoldja. Mert vagy nem akarja, vagy nem meri a regáti sovinszta nemzeti érzés tiltakozásával szemben megoldani. És ha kénytelenek vagyunk tisztába jönni azzal, hogy ilyen kormány csakugyan nincsen, akkor csak egy marad hátra: a világ közvéleményéhez és lelkiismeretéhez fordulni. Vajda miniszter ugyanis panaszkodik, hogy a romániai magyar kisebbség nem megy Genf-be. Hát majd megvárunk, ha rákényszerítenek. Jogunk van hozzá. Igazságunknak tudatában vagyunk. És amint az Üdvözítő feltámadt, a mi igazságunk is, korábban vagy később, de bizonyosan feltámad valamikor.

A jegyzőválasztások ügye. A belügyminisztérium újabb körrendelete szerint a körjegyzőket csak egyhanguan választhatják meg a községi tanácsok. Ha a szavazatok több pályázó között megoszlanak, ez esetben a pályázók közül a megyetanács nevezi ki a jegyzőt.

A kör-községi választások.

A több községből alakított községek (kör-községek) tanácsválasztásai május 7—14. közti napokon lesznek. Minden kör-község 6 tanácsost választ és pedig 2—2 csoportrészen (grupá) 3—3 tanácsost, két egymásután következő napon. Például: a hat faluból álló »Kobátfalva« nevű kör-község a maga kör-tanácsát következőleg választja meg: a) Kobátfalva, Bencéd és Tarcsafalva falukból álló első grup választ együtt 3 tanácsost május 13 án, b) Kadács, Csehétfalva és Szentmihály falukból álló második grup választ szintén 3 tanácsost május 14 én. Természetes, hogy mindenik grup önállóan jelöli is az általa választandó 3 tanácsost. Például: Kadács, Csehétfalva és Szentmihály együtt jelölnek 3 tanácsost.

Némely kör községnél azonban a grupok úgy vannak alakítva, hogy a beosztás valamelyik falu választóit kétfelé vágja. Például: »Nagygalambfalva« nevű kör-községben az 1-ső grupban választanak a nagygalambfalvi választói névjegyzékben 1—300. folyószám alatt felvett választók; a 2 ik grupban pedig választanak az összes kisgalambfalvi választók és a nagygalambfalvi névjegyzékben 301. folyószámtól kezdődőleg felvett többi választók.

A választások határnapjai a kö-

Réti megint államosítani akar egy magyar iskolát.

A városi interimár bizottság elhatározta, hogy a helybeli kereskedős és iparos-tanonciskola államosítását kéri a kormánytól. Ez a terv, ha sikerül, nemcsak az iparos és kereskedő osztályra, hanem az egész magyar társadalomra nagy erkölcsi és anyagi károsodást jelent. Államosítás esetén az iskola tanyelve nem lesz többé magyar, hanem román s néhány év alatt kisiparunk is teljesen románizálva lenne, mert az ismert eszközökkel kényszeríteni fogják iparosainkat román tanoncok felvételére, akik majdan itt elhelyezkedve, kiszorítanak a régi iparosokat. De nagy anyagi megterheléssel is járna a város polgárságára nézve az államosítás, mert a jelenlegi iskolahelyiség helyett, amit olcsó bér mellett lehetett biztosítani, új iskolát és ehez való tanoncotthont kellene építeni, s ez utóbbihoz legalább két tanítói (felügyelői) lakást is. A jelenlegi tanszemélyzet kitelik az állami és részben a felekezeti tanítókból, akik kevesebb fizetés mellett, mint óraadók működnek. Jelenleg az iparosok minden tanonc után 200 leu tandíjat fizetnek. Ez az összeg, államosítás esetén 600—800 leura emelkedik, mint ez más városokban van, ahol állami tanonciskola működik. (Brassóban 650, Aradon 850 leu a tandíj.)

A tanonciskola 1929 évi költségvetésében 223.000 leu volt a személyi kiadás. Ez és a dologi kiadások a következő bevételekből fedeződtek: a város adott 170.000 leut. Államsegély 30 000 leu. A többit fedezték a 200 leus tandíjak és a büntetéspénzek, továbbá a keresk. és iparkamara, valamint a helybeli kereskedői társaság segélypénzei.

Az interimár bizottság, ugyálszik, a gazdasági romlás pillanatát használja ki egy magyar iskola megszüntetésére, azzal a tetszetős ürüggyel hozva napirendre az államosítás kérdését, hogy ezután a város anyagi megterheletés-

vetkezők (itt csak annak a székely községnek a nevét közöljük, amelyről a kör-község el van nevezve):

Május 7. és 8. ikén választ: Abásfalva, Bördös, Bardoc, Csokfalva, Derzs, Gyalakuta, Pálfalva, Siménfalva és Szentgyházafalu.

Május 9. és 10. ikén: Etéd, Kisbacon, Bözöd, Fenyéd, Farkaslaka, Agyagfalva, Szentmárton, Nagygalambfalva, Vécke.

Május 11. és 12. ikén: Szentabraham, Firtosmartonos, Farcád, Bögz, Rugonfalva, Andrásfalva, Szentpál, Vargyas és Zetelaka.

Május 13. és 14. ikén: Kobátfalva, Dálya, Felek, Felsőboldogfalva, Oklánd, Ujszékely, Szentkirály, Bikafalva.

Hogy melyik falu melyik kör-községben, melyik grupban és melyik napon választ, az megtudható a vármegyei hivatalos lap április 3. iki számából, amely a jegyzőknél megtekinthető.

Itt még megemlítjük, hogy a kör-községek primárjait a megalakulandó kör-községi tanácsok (tehát nem a választók tömegei!) választják.

A fent leírt választási eljárástól függetlenül és különállóan történnek a *falutanácsok* választásai, külön, önálló jelölés alapján.

től szabadul meg. Ez azonban csak ámitás, mert, mint kimutattuk, az új berendezkedés újabb nagyszegű megterhelést jelent a város társadalmára. Ebből pedig most éppen elég van, mert eltekintve a kibírhatatlan adóktól, az általános gazdasági pangástól, most van napirenden az új állami elemi iskola építése is, ami szintén a város lakosságától várja a költségek kiizzadását.

Aki jóindulattal viseltetik a magyar kisebbség kulturális és ipari érdekei iránt, az ne azon törje a fejét a szükségben, hogy miképpen lehet elhallgattatni a magyar nyelvet egy nagy jelentőségű intézetben, hanem igyekezzék annak megőrzésén, fenntartásán munkálni és ilyen célból eszközölni ki az állam támogatását. Réti ur nem építeni, hanem temetni akar... Az udvarhelyi magyarságnak kötelessége ezen élve-eltemetési ellen minden jogos eszközzel tiltakozni.

Csendőrök a politikában.

A gyepesiek a jegyzőválasztás ügyében kérvényt irtak alá, amiben semmi törvényellenesség nem foglaltatott. Cionca főszolgabíró azonban tudomást szerzett a kérvényről s László József bírójelöltet, aki a kérvényt szintén aláírta, másnap a szentmártoni csendőrörsre hívták. Az őrmester kérdőre vont Lászlót, miért irta alá a kérvényt? Midőn László megmagyarázta, hogy ezzel törvénytelenséget nem követett el, az őrmester azzal a mesével igyekezett hatni Lászlóra, hogy egy feljelentést öt bolsevizmussal vádolja. A feljelentést azonban felmutatni nem tudta.

Különös, hogy a csendőrmester lámpással keresi a kommunistákat, pedig a legutóbbi választások alatt láthatott volna eleget, ott ültek a perfectusi autóban. Az esettel kapcsolatban, amely nem magában álló, kérjük a főszolgabíró urat, hogy a csendőrségnek a politikába való beavatkozását szüntesse meg, mert ez a mai »felvilágosult« és »népjogtisztelő« kormányzati szellemnek nem válik dicsőségére.

Román lapszemle.

A *Curentul* április 10-iki számában, szerb-bánsági levelezője tollából hosszú cikket közöl az ottani románság lehetetlen helyzetéről. A szerb közigazgatási hatóságok rendelete folytán a kormány minden rendeletét és intézkedését polgári és katonai ügyekben szerb nyelven dobozzák ki a falvakban, olyan falvakban, hol minden negyvenedik román ért valamit szerbül s ezek a kis román községek csak nagy megerőltetéssel tudják a szerb dobos havi fizetését is folyósítani, akit a hatóságok messze szerb vidékről rendeltek oda. Nem tudjuk megérteni — folytatja cikkét a szerb-bánsági levelező — a »Nádejdea« Versecen megjelenő román napilap magatartását, mikor azt tanácsolja az idevaló román parasztoknak: »tanuljátok meg az állam nyelvét, hogy megértsétek, mit dobolnak a faluban.« Vénhedt román parasztok keserve így is mérhetetlen: adóvüket sem tudják kitölteni, s az elvakult sovíniszta politika úgy segít rajtuk, hogy magyar adóveket ad a kezükbe.

A *Tara* április 12-iki számában hosszabb cikkben foglalkozik Erdély tartományi igazgatójának legújabb nyelvrendeletével. Ismerteti a rendeletet és Dobrescu Aurél ezzel kapcsolatban tett nyilatkozatát s a következő sorokkal fejezi be cikkét: »Annál is örvendetesebb Erdély tartományi igazgatójának legújabb rendelete, mert biztos tudomásunk van arról, hogy egyes tanácsüléseken a kisebbségi tanácsok, dacára annak, hogy tökéletesen bírták az állam nyelvét, tendenciózusan visszautasították minden kérést, ami oda irányult, hogy az üléseken az állam nyelvén beszéljenek.«

A *Patria* április 12-iki számában írja: Egyik erdélyi liberális lap megállapítja, hogy Erdélyben a Székelyföldön vannak olyan román községek, amelyek annak idején magyar befolyás alatt teljesen elmagyarosodtak. A románságból ezekben a parasztokban csak a származás tudata maradt fenn az idők során. A liberális lapocská azon kesereg még — írja a *Patria* —, hogy ezek a románok tizenkét évi uralom után is épp úgy el vannak magyarosítva. Mindezekben megegyezünk lap-társunk állításaival. Tudjuk azt is, hogy ezek visszaronánizálását rövid időn belül nem lehet elvégezni, de szívesen és gyalázat, hogy el lehet mondani, ilyen értelemben tizenkét év után

még ma sem történtek határozott lépések. Ha történelmi idők távlatában megírják majd a román uralom első tíz évének történetét, minden bizonyítással, mindentől függetlenül, igazsággal megállapítják, hogy ki volt a bűnös. Annak idején fény derül majd az Avarescu és a liberális pártok politikájára, büneire s meg fogják tudni, hogyan kezelték ezek a bizonyos pártok az erdélyi románság legégetőbb problémáit. De nem fogják megtalálni azokat a horribilis összegeket, amiket a liberális és Avarescu-pártok a székelyföldi propaganda céljára irányítottak elő. Meg fogják állapítani annak idején, hogy a románság lelkiismeretlen képviselői vasvillával akarták a románizálás munkáját elvégezni, hogy a propaganda-pénzeket zsebrevághassák. A jelenlegi kormány ismeri kötelességét a székelyföldi románokkal szemben s tudatában van annak, hogy az elsőrendű lelkiismereti és nemzeti kötelesség. Jóna fogja tenni elődeinek bűneit és megmutatja, hol kellett volna kezdeni tíz esztendővel ezelőtt.

A *Curentul* április 13-iki számában T. Vifor tollából hosszú cikket közöl egy temesvári incidenssel kapcsolatban. A cikk írója élesen támadja a kisebbségeket s különösképpen a temesvári magyarokat, akik még tíz év után sem tudták magukat beleélni új és igazságos helyzetükbe. Érzelmű aláfestésekkel hosszasan tárgyalja a temesvári ujoncok eskütételét. Majd leírja, hogy ezek szent és misztikus érzésekkal eltelve rukkoltak hazafelé az ezred zászlójával Temesvár közönbős utcáin. Az egyszerű lelkek könnyen megérthették azt a kontrasztot, amit az eskütétel magasatos percei s Temesvár idegen jellegű utcái és idegen szellemű lakói okoztak. A román hadsereg — folytatja cikkét T. Vifor — Temesvárt ma is csak »megszállt csapat.« Ennek a katonák az eskütételről, elől viszik az ezred lobogóját s nem akad ember a járókelők közt, aki tisztelve levegye kalapját. Teljesen emberi és érthető annak a hadnagynak a felháborodása, aki nemzeti önértékében vérig sértve, karddal vert le a tüntetőleg közönbős temesváriak fejéről a kalapot. Persze, felhőrdült a kisebbségi sajtó. A *Temesvarer Zeitung*: »Soha ilyent nem látott Temesvár« címen támadja az önértékében megsértett hadnagyot. A svábok dr. Hans Mayer vezetésével küldöttséget menesztettek Constantinescu tábornokhoz. A tábornok kijelentette a küldöttségnek, hogy irásban adja be panaszát. Szóval, az incidens elmúlt — vonja le T. Vifor a konkluziót —, de megma-

radt számunkra az a tanulság, hogy a kisebbségek tíz év után is milyen arcátlanok; tíz esztendő román uralom után is problémájuk maradt, hogy közsöntsék-e a román lobogót, vagy sem.

A *Curentul* április 13-iki számában közli Dobrescu Aurélnak, Erdély tartományi igazgatójának legutóbbi rendeletét. Világos — fejezi be cikkét —, hogy a Magyar Párt hivatalos lapja, a Keleti Ujság ebből az alkalomból élesen támadja Dobrescu Aurélt. »A Keleti Ujság impertinens hangja ismeretes mindenki előtt. A közelmúlt napokban egyik cikkében például Magyarországról úgy ír, mint »hazánkról.« Kérdezzük: semmi eszközünk sincs egy olyan lap ellen, mely Erdélyt még ma is úgy tekint, mint Magyarország egyik tartományát?«

A *Curentul* közli április 13-iki számában, hogy a budapesti rádiófelvételben a minap egy marosvásárhelyi magyar lelkész levelet olvasták a mikrofonba, aki hálás szavakkal köszöni meg a rendezőségnek, hogy lélekemelő irredenta-előadásokkal gyönyörködteik az utódállamok magyarjait. Ezzel szemben nem volna haszontalan, ha a bukaresti Studió is magyar nyelven román propaganda előadásokat tartana. Ezekben az előadásokban kellene agyonsujtani minden hazugságot, amit Budapesten koholnak ellenünk.

Az atyhai iskola felépítésére érkezett adományok nyugtázása.

Az atyhai iskolára a plebánia-hivatalhoz a következő adományok érkeztek:

1. Gróf Majláth erd. püspök urtól 33.600 leu.
 2. Egy plebános 6.400 leu.
 3. Szőke Sándor Gyimes-felsőlak 100 leu.
 4. Walter Simon egyh. gondnok Sz. Régen 500 leu.
 5. Zernyestre és N.-Szebenbe települt atyhaiak, Péter István gyűjtő ivén 13.000 leu.
 6. Pap Jenőné Tg.-Mureş 200 leu.
- Az ég áldása jutalmazza meg jószágukat! A jövő tanév elejére iskolát kell építenünk. Félmillió költségvetés ijesztő réme előttünk. A község szégyenséget beszédesen illusztrálja a szomorú processzus, mely szerint az utóbbi évtizedben kb. 100 család, 450—500 lélek hagyta el az ősi rögöt s települt más vidékekre, a visszatérhetes minden reménye nélkül. A társadalom további támogatását szeretettel kéri:

Atia—Atyha, 1930 április 12.

A plebánia-hivatal.

Alsósófalvi dolgok.

— Három sorozatos közlemény. —

Államellenes propaganda-e vagy községi ügy?

Alsósófalván évek óta pártharc folyik, de legjobban kiélekedett ez a községi választások előtt. Lássuk, mi ennek az oka? Az első ok egy pár ember közti személyes összekodás. A második ok a következő: 1927 július havában a szélvihar végig vonult a havasunk felett és óriási kárt okozott, úgy a fenýőfában, mint a bükkben. A legtöbb megsemmisült kár a délkeleti oldalon a bükkben volt, úgy hogy Pál János akkori erdómérnök ur elrendelte a kár fölvételét. 9000 drbot találtak, melynek a becsértéke megállapított az erdómérnök ur által 150 lejben darabonként. Az értékesítésre vonatkozólag azt a fölvilágosítást adta az erdómérnök ur Csata jegyző urnak a bejelentése szerint, hogy mivel nagy összegről van szó, a község előjárósága nem volna jogos az értékesítésre. Ekkor a községi tanács határozatilag kérte az erdómérnök urat, hogy eszközölje ki, hogy a község az erdőt házilag használhassa ki, ahogy a község számára a legelőnyösebb lenne és hogyha közben még szaporodnék a szélvihar, az is a község javára folyósíttassék. Az engedélyt megkaptuk, de csak egy év elmúltával, ami már szintén baj volt (ennek az okát ezután keressük.) Szóval, a mikor Csata Venczel körjegyző ur bejelentette, hogy az engedély megvan, a tanács kérte, hogy tegye közhirrre a hivatalos lapban az eladást és a föltételeket. A föltételekben talpát, méterfát és szenet árultunk. A hirdetés letelvé, az első árverés nem sikerült, mert a hivatalos 11 órában belül egy ajánlat adatott be, a másik egy perccel később. A második árverés is kihirdetett s mikor az is letelt, az árverés megtörtént. A legtöbbet ígérő Fülöp Ferenc Pesti volt, 50 ezer lej készpénz óvadékkal és ingatlan bekebelezéssel, ígervén a talpfaért darabonként 18 lejt, a szállító méterfáért 20 lejt köbméterenként és a szénért vagononként 1800 lejt. A tanács a bevét elfogadta. Szóval, a jegyzőkönyv mindent igazol. Ennek tudatára Cseke Sándor barátunk el kezdte hirdetni a népnek, hogy milyen igazságtalan dolgot követ el az az ilyen-olyan tanács és 1929 évi január elsején a templom előtt a népet megbeszélésre a kapuja elé hívta.

Mikor a nép odagyűlt, a beszédet így kezdte: tudomásomra jött, hogy a méltóságos tanács a szélvihar fákat eladta anélkül, hogy mintek megkérdeztek volna, most azt kérdezem:

Nemes Udvarhelyszék Nemes Udvarhely városban lévő, Nemes és Kiváltságos Kézműves Céhek alakulási története.

— Irta és felolvasa a Polgári Önképzőkör 1930 márc. 16-iki liceumi előadásán: Rájk József. —

(1. folytatás.)

Erdélyben a céhek alakulása valószínűleg a szászok betelepítésével kezdődik, akik ezen intézményt őshazájukból hozhatták magukkal s itt aztán tovább fejlesztve, fokról-fokra nagyobb kiváltságokat igyekeztek maguknak megszerezni, amelyeket a királyoktól s később az erdélyi fejedelmektől mindig meg is kaptak. Hogy az első céhszabályt melyik királytól nyerték, azt pontosan nem lehet megállapítani, de hogy már az árpádházi királyok alatt voltak céhek, azt bizonyítja Nagy Lajos királynak egy 1376. nov. 9-én Nagyszombatban kiadott rendelete, amely rendelettel feljuttja az erdélyi szász céhek régi szabályait. Ez a rendelet így hangzik: »Mi az erdélyi 7 szék előjárói, bírói, tanácsosai, polgárai és lakosai valamennyien tudomására hozzuk jelen levelünkkel úgy a mostan élőknek, mint az összes jövődöbelieknek, akiket illet, hogy kézműveseink ujonnan visszaállított és engedélyezett valamennyi céhe a mi természetes és legfelsőbb urunk Lajos Magyarország királya, Lengyelország, Dalmácia, stb. fejedelme urának legkegyelmesebb engedelmével éret megfontolás után s előzetes tanácskozások alapján, valamennyi kézművesünk akaratával és beleegyezésével különösen pedig Gob-

linus erdélyi püspök urnak, Krisztusban a mi tisztelendő atyánknak, továbbá a nemes férfunak, Scharpenek János urnak a Lanehorn nevű vár ispánjának különös rendeletére és utasításai alapján a közsőnek megfelelő királyi rendelet szerint, mindenkinek közjára és hasznára törekedvén, kézműveseink sok, régi rossz szabályait feljuttva, az alantirt határozatokat és végzéseket rendeltük a Szebenben, Segesváron, Szászsebesen és Szászvárosban levő és leendő egyes kézműves-céhek számára.«

Hogy városunkban a nemzeti királyság alatt milyen céhek alakultak s hogy az ipari élet milyen volt, azt megállapítani nem lehet, mert a régi okmányok nagyrészt a gyulafehérvári káptalanhoz és a kolozsmonostori konventhez voltak letéve, amelyek a többszöri török dúlás miatt majdnem mind megsemmisültek. Azonban ha tekintetbe vesszük a székelység előbb említett akkori helyzetét s azt, hogy városunk már az árpádházi királyok alatt városi rangra emeltetett s hogy Zsigmond király 1449-ben a rákosi országgyűlésen, Udvarhelyszéket a székely székek anyaszékévé s Udvarhelyt a székelység anyavárosává deklarálta s ezáltal egy nagy kiterjedésű vidéknek központja lett s ha tekintetbe vesszük még azt is, hogy a szomszédos Segesvárnak már 1380-ban voltak szabállyal bíró céhei, akkor Udvarhelynek is már a nemzeti királyság alatt kellett, hogy legyenek, amit bizonyít is Izabella királyné 1556-ban kiadott szabadalomlevele, amely a timárok régi latin szövegű céhszabályát feljuttja s a katonaságnak szigorúan meghagyja,

hogy az udvarhelyi iparosok kiváltságait tiszteltemben tartásák s ingyen, pénz nélkül semmi munkát tőlük követelni ne merjenek a fejedelmné sulyos büntetése mellett. Ennek a szabadalomlevele csak a befejezése van meg, amely így hangzik: A bírónak és a tanácsnak jó egészséget kívánunk Udvarhely mezővárossában az előirt időben 1556-ik évben János diák Udvarhelyszék notáriussá.

A hiteles adatok alapján városunk legrégebbi céhének a timárokét tekintjük. 1579-ben, Báthory Kristóf fejedelem uralkodása alatt alakul meg és kap céhszabályt a szűcs céh, amelynek szabályait egy pünkösdhavi, Szent-szaniszló Mihály napján tartott gyűlésben készült végzés alapján mutaták be Szabó István városi bírónak s azok helybenhagyását kérték. A bíró, Szabó Balázs és Lőrinc deák esküdtjeivel együtt, azokat megvizsgálta, helyesnek találta s a folyamodóknak állandó megtartás végett kiadta. Ez a rendszabály 10 pontból áll, szabályozza a segéd- és inastartást, bőrvételt, vagy eladást, a különböző kihágások elleni büntetéseket, a céhe állást és a felszabadulást. 1584-ben márc. 15-én alakul újra a timárok és cserzővargák céhe, amelynek megalakítására Báthory Zsigmond fejedelem által kiadott egyik legérdekesebb rendelet így hangzik (megeősítve a fejedelem és kancellárja aláírásával és zöld, fehér és piros színű függő pecsétjével): »Az udvarhelyi timárok és cserzővargáknak saját kérésükre megengedjük, hogy mint más városbeli, hasonló mesteremberek, Udvarhelyen szolgálják és mesterségükben jártas inasokat tarthassanak,

bőrkészítési mesterségüket művelhessék, csizmát készíthessenek, illő áron, szabadon és akadály nélkül árulhassák, családjukat tisztességgel tarthassák, mindazon céhszabályokkal és kedvezményekkel élhessenek és azokat használhassák, amelyekkel más város és mezővárosbeli hasonló mesteremberek élnek, mások kára nélkül.« Egyben meghagyják Bodó Bálint várkapitánynak és helyettesének, az udvarhelyi esküdt polgároknak, minden község előjárójának, minden más városi mesterembernek és csehelőjárónak, hogy az udvarhelyi timárok és cserzővargáknak adott fejedelmi kiváltságokkal ellenkezni, őket és szolgálkat mestersegük szabad gyakorlásában akadályozni, annak eladását gátolni ne merészeljék, hanem őket nyert szabadságuk gyakorlásában háborítatlanul megtartani tartásák kötelességüknek. — Erendeletemnek a céhe állásra és a piaci árulásra vonatkozó pontja a következőképpen hangzik: Mikor valaki céhbe akar állani, ha maga mivelte a mesterségét, jó céhben tanult s művét bemutatva elégnék ítélték, jelentkezni kellett bevételeire s akkor a mestereket ebédre hívta, tartozott minden asztalra 4—4 étellel, 6 veder borral, 3 frt., 3 font viasszal, e felett a két cehmesternek két prágai késsel, ha nőtlen állott be, esztendőre meg kellett nőstüljön, hanem kiutasították a céhből. Sem bört, a karmazsinon kívül, sem bocskort, sem csizmát sokadalmon kívül idegen mesternek nem volt szabad árulni, mert ha árult, elvették és ez a céhé lett. Ellenjegyezve Béchi Simon főbíró és Bertalan Balázs székjegyző által.

(Folyt. köv.)

akarják a felét vágternek és a más felét kiosztjuk jog szerint. A nép egy része ezt helyeselte. Ekkor egyikünk Csata Vencel körjegyzőnk fölhívására kérte úgy a népet, mint Cseke Sándort, ne kótya-vetyéljék el a fákat, mert az állammal szemben nagy kötelezettségünk van, 2 millió lejnél többet kell fizessünk váltságdíjban. Akkor az ő félre vezetett emberei ráváltak: hazudsz, nem kell fizetni semmit. Még Cseke Sándor barátunk is azt mondta: Sükösd jól be van idomítva. Igaz-e, Cseke Sándor? Így született meg a község részére a legnagyobb kárttevő felebezés a legnagyobb pénzsűkültség idejében; kitett az utcára széket, írószt: nő jöjjetek és 153 aláírt felebezővel, vagyis névvel a lépéseket megtette. Így az első vásár megromlott és a következő árverésig egy tél és egy nyár telt el.

A vágter nem kellett, mert a hivatal díjmentesen nem adta, megróttá 5 lejjel köbméterenként, az emberei nem fogadták el, a jogszerinti kiosztás tömeges eladásra változtatódott át, ezt pedig a tanács nem fogadta el, mert vagy 3000 hold területen szétszórtan van a széltörés és károsnak látta egy céget bele bocsátani. Így megtörtént a második árverés mindenféle termékre, amit csak termelni tudnak, 15 lejjel köbméterenként. Az eladással az elsőnél előre láthatólag 100,000 méter és 20,000 talpa volt kilátásban és a gazdálkodás mehetne szépen. Ebből mindenkinek ki lehet számítani a különbözetet. De még hozzá a fa az idővezetés miatt elromlott; 700 darab talpát kaptunk, a többi fa is olyanná vált, műfa, szállító méterfa egyáltalán nem lesz belőle, a szén-szezon telte, a vevők azt sem tudják, velők mi lesz, a fizetnivaló kötelező rövid idő alatt az állam javára. Most, Sándor barátunk, jó volna, ugy-e, ha a hullás ára a pénztárban volna és egyetértésben fizetőképesek volnánk és az erdőgazdálkodásunk szépen folyna?

Alsósófalviak.

Mit tart helyreigazitandónak Misgan tanár ur?

A jogszerinti városi tanács tagok kinevezésére vonatkozólag irt multkori közleményünkkel kapcsolatban levelet kaptunk Misgan Ioan tanár urtól, amelyben annak a közlését kéri lapunkban, hogy ő nem »óraadó« tanár, hanem »helyettes tanár«. Eleget teszünk a kérésnek, de megállapítjuk, hogy a dolog lényege nem ebben az elnevezésben van. Tény az, hogy Misgan ur csak ideiglenesen (egy évre) van kinevezve, mint helyettes tanár és díjazása az óraadás után van megállapítva, sőt, ha több órát ad, azután pótdíj illeti őt. Az »óraadó« kifejezéssel tehát éppen azt akartuk megvilágítani, hogy a tanár ur nincs állandó, vagy mondjuk: belső kapcsolatban a tanári státussal, amit bizonyít az a körülmény is, hogy díjazása után nyugdíj járulékot nem fizet. A főkérdés tehát, amelyben Misgan ur sem kíván megcáfolni minket, az marad: vajjon Misgan »helyettes« tanár ur van-e hivatva képviselni a kath. gimnáziumot?

De a főkérdésben sem az a lényeg, hogy egy helyettes tanár képvisel-e egy kisebbségi intézetet, avagy egy rendes tanár? A lényeg az, hogy a kisebbségi intézet képviselőjét az illető kisebbség lelki közösségébe tartozó emberre illik bízni. Azt pedig Misgan ur sem tagadja, hogy ő a magyar kisebbséggel ilyen, nemzetiségi köteléken alapuló, lelki közösségben nincs. Mi tehát a kisebbségi jogvédelem szempontjából erkölcsi lehetetlenségnek tartjuk rá nézve is ennek a képviselőnek az elvállalását.

Miért szavaztak volna a liberálisok paktum nélkül is Réti-re? A Magyar Párt egyik tagja beszélgetést folytatott egy vezető társadalmi állású liberális politikussal, melynek során megkérdezte őt, miért kötötték paktumot a városi választásra a nemzeti pártiakkal, amely végeredményben Réti-nek szerzett szavazatokat. A liberális párti ur a következő jellemző feleletet adta a kérdésre: »Paktum nélkül is sok liberális szavazatot kapott volna Réti, mert meg kell becsülnünk egy olyan embert, mint Réti, aki éket ver Önök közé« . . .

Békevilág — nyugaton.

Egy csöndes napsütéses februári délután egyedül állottam a »Palavas les flotts« kikötőcske mölóján. Elöttem a végtelen kékvízű és azurkék egü Földközi tenger terült el. A moló köldalához a hullámok hangos zajjal csapódtak. . . egy pár sirály röpködött a tenger fölött. Csend volt, csak az örökös búsdalt susogó hullámverés hallatszott. Gyönyörködtem a felséges tengerben, hallgattam a hullámok misztikus zenéjét. . . A part felé fordultam, a kis kikötőben egy halászbárka kirakodásával foglalkoztak a halászok, a háttérben méltóságteljesen, mint egy hatalmas fal, látszottak a Pireneusok hóval fedett csucai. Lenge, tavaszi tengeri szellő lebegett. . .

Vissza indultam, a moló mindkét oldalán apróbb, nagyobb halászbárkák voltak kikötve. Majd letértem a molóról és a napsütésben csillogó, homokos, millió és millió apró színes csigákkal tündöklő, tengerparton folytattam az utamat a falucska felé.

Gyermekekkel találkoztam, fapuskákkal — háborusdít játszottak, az egyik gyermek fején német csákót pillantottam meg, a homokból épített erődökben a verduni csatát játszották. . . Az egyik csoport gyermek »Vive la France« kiáltással rohanta meg a homokvárat. . .

Tovább haladva halászkokkal találkoztam. . . hosszú bőrcsizmában, ócska matrózspakában, — halásznit indultak. Beszédbé elegyedtem velük, meghívtak, hogy vegyek részt a halász-expedíciójukban. Örömmel fogadtam el a meghívást. A part felé indultunk, a homoksivatag közepén a kökereszt előtt megállottunk, a halászok levett sapkával kérték segítséget. . . Majd beszélgetve a bárka felé indultunk. Hamar beszállottunk, az öreg halász — mint közben megtudtam: apja a két fiatalabbnak — a kormányhoz ült, én a bárka orrába, a két fiatal halász pedig taszítani kezdte a bárkát. Amint a bárka mélyebb vízbe ért, beugrottak a bárkába és a hullámveréssel szemben evezni kezdtek. Lehetünk vagy 200 méternyire a parttól, amikor kibontották a piros csikos, foltos vitorlát és mint a villám úgy suhantunk tova. . . A kormányt az öreg kezelte, a fiai pedig a hálókat bogozták — én a bárka orrában ülve néztem, hogy szeli a bárka megvasalt orra a kék hullámokat. . .

A part már nem látszott, kint voltunk a nyílt tengeren. A vitorlát behúzták, kivetették a hosszú csőalaku hálót, megkezdődött a munka. Az öreg halász, matrózpipával a szájában, egy nagy faládát vízzel mert tele a halak számára. A hálólva foglalatokodó halászok egy régi katalán halászdalba kezdtek. . . — Behúzták a hálót, szép zsákmány volt, valami

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakóvásárok: április 24-én Alsórákos, Ecel, Makkfalva, Erked, Muzsna, Torda, 25-én Feketehalom, 26-án Mikefalva, Nyárádtő, 28-án Oklánd, Kiskapus, Szentlászló.

A mult hónapban megtartott közgyűlés határozatát, melyben a betegsegélyző hivatali központ városunkba való visszahelyezését kérjük, további eljárás végett felküldtük az aradi szövetséghez, ahol értesülésünk szerint, nagy memorándum van kidolgozva, melyet küldöttség visz a miniszterhez, viszont a minisztériumban is nagyban dolgoznak egy új törvénytervezeten, melynek alapján sok üdvös változást remélhetünk a betegsegélyzői ügyek terén. Ideje is lenne, hogy végre a sok teher után a szegény iparos osztály is valamelyes könnyítést is lásson és gondoskodást betegség esetén, mert a jelenlegi betegsegélyzői gondoskodás nem áll arányban a rettenetes tagdíjakkal.

Itt a feltámadás ünnepe, ez kelene, hogy lelünkbe bár egy csepp vigaszt hozzon, de hogyan, ha a legutóbb lezajlott vásárokról is pénz nélkül jöttek haza iparostestvéreink. A gond ott ül a lelkekben, s a helyzet javulására vajmi kevés a kilátás. Am

30—40 darab ezüstös pikkelyű hal vergődött a bárka fenekén. Az öreg halász a halakat rendezte, az apróbbakat a tengerbe visszavetette, a nagyobbakat pedig a vízzel telt ládába dobta. Ujra kivetették a hálót, ujra szép zsákmánnyal gyarapodott a láda. Számtalanszor végezték ezt a műveletet, csakhamar letűnt a nap, nagy piros korongját elnyelte a tenger. . . A halászok pihenőt tartottak, pipára gyujtottunk, az öreg halászműsékbe kezdett, beszélt Neptunusról, a sellőről és a rettenetes viharokról. . . Hallgattam a mesét, csakhamar beesteledett Holdfénynél kifeszített vitorlával indultunk, vígan énekelve, hazafelé. . . A holdfényben igazán tündéres volt a tenger, az aranyhíd tündökölt. . . lenge esti szellő lengedezett. Nemsokára feltűnt a parti tűz világa, amit a halászok tájékoztatására gyujtanak meg. Este 8 óra volt, amikor kikötöttünk.

A bárkát a halakkal együtt a homokos parton egy oszlophoz kikötötték, ott maradt éjjelre, majd holnap rakodnak ki csak. Elindultunk, beszélgetve a falucska felé. A kökereszt előtt keresztet vetettek, majd tovább haladtunk. Utközben egy kirakodást néztünk végig. Az élő halakat hálókbán mérték le. Egy kiló élő hal ára 1.25 frank (vagyis 12 leu) volt. A mérés után vízzel telt hordókba rakták a halakat, számartaligán az állomásra viszik, ott pedig élő halszállító wagnokban Amsterdámba szállítják.

A halászkokkal betérben egy kis »Café«-ba. Alacsony, elég tágas terem volt. Az egyik sarokban a halászoknak egy holland kereskedő fizetett; nem volt semmi fennakadás, pontosan ment az elszámolás. Az egyik hordón egy andaluziai spanyol gitározott, valami lágy dallamu katalán dalt játszott. . .

Az idő hamar eltelt, elbucsuztam a halászkótlól. »Au revoir, Mon Seigneur«-rel adtak eleget. Egyedül, aszfaltozott országuton, haladtam egy állomás felé. Gyönyörű este volt, csak a keleti mesékhez hasonlítható est volt. . . A pályaudvaron a palma- és cédrussorok alatt norvég és francia diákokkal — kollegáimmal találkoztam. A vonat indulásáig kedélyesen elbeszélgettünk. Tíz órakor indult el a vonatunk, a leeresztett wagn-ablakoknál álltunk. A vonat egy földszorson haladt, két oldalt a holdfényben ragyogó tenger terült el. . . tündökölt az aranyhíd, a fülembe csengett az andaluziai gitáros zenéje. . . Az egyik fülkében egy norvég diák mesélt a fjordokról és a vikkingekről egy francia kisleánynak. . .

A vonat egy kanyarodónál elhagyta a tengert, szőlő- és olajfátábiák között robogtunk. . . mig én az öreg katalán halász misztikus, sellős meséjére gondoltam. . . . békevilág. . . nyugaton.

(Montpellier.) Szász István.

Bicikliverseny

lesz vármegyénkben a husvéti ünnepet követő szerdán, azzal a céllal, hogy a sport iránti érdeklődést szélesebb körben elősegítse. A versenyt — mely ezt a célját előre láthatólag el is fogja érni — egy városunkban 16 tagból alakult alkalmi társaság Kereszturig és visszafelé, városunktól Kereszturig és vissza megleendő tura-uttal.

A verseny április 23-án d. e. 9 órakor kezdődik, indulás a Kökereszt-térről, ahonnan a versenyzők a kereszturni Valter féle vendéglőig mennek rögtöni fordulásátán a Kökereszt-térre kell ismét visszajutniuk. A versenyzők 2 percnyi időközökben kettőnként indulnak s öket a már felkért zsűritagok indítják el.

A községek között a versenyzők nem kerülhetnek el egymást; községeken kívül a megelőzéshez legalább 2 méteres távolság kell legyen. A versenyzők nem vehetnek saját belátásuk szerint rövidített utakat, hanem csak az előirt rendes országuton hajthatják gépeiket, régi utak kizárásával. Azon versenyző, ki gáncsolná, akadályozná társát, a versenyből minden további nélkül kizáratik.

A díjak a következők: 1. díj: ezüst érem, 2. díj: bronz érem, 3. díj: dicsőítő oklevél.

A versenyre, értesülésünk szerint, f. hó 22-ikéig még lehet jelentkezni városunkban Sebestyén kerékpárkölcsönzőnél (Tábor utca 1. sz. alatt).

HIREK.

Április 19

Százéves

tartozást rótt le a napokban Kecskemét város. Nagy fiának, Katona Józsefnek, a Bánk bán halhatatlan írójának halála százados évfordulója alkalmából disztrihelyet adott s abba temették el újra a száz év óta porladozó csontokat. Az egyetemes magyarság is mindenütt kegyelettel áldoz a nagy magyar tragédiáiról emlékének, aki a nemzet panaszát, soha meg nem szűnő fájalmát a magyar irodalom legszebb tragédiájában sürítette össze. Petur kitörése a szabadságért, Tiborc panasza a kenyérért, amint találon mondja Beöthy Zsolt, a magyar századok során újra meg újra felhangzó kettős jajkiáltás az idegen és zsarnoki uralom ellen; ez a két alak magyarságában örökre halhatatlan, amíg lesz elnyomó és elnyomott, amíg igazságot nem isteni, hanem emberi mértékkel mérjük. Katona szelleme a most adományozott disztrihól is ki fog járni, hogy a magyarságot kalváriás utján kísérje, lelkesítse mindaddig, amíg el nem jön a népek nagy kibékülésének, az emberi jogok elismerésének alleluja örömmépe.

Kitüntetés a kisebbségi népek érdekében tett szolgálatokért.

Sir Dickinson Willongby, a Népliga-egyesület kisebbségi bizottságának elnökét, a népkisebbségek érdekében kifejtett tevékenységének az elismerésésképpen, az angol király lorddá nevezte ki. Ez a kitüntetés örömmel és reménnyel töltheti el a mi szívünket is, akik csak azt látjuk, hogy nálunk a kisebbségi jogok harcosai csak üldözöttségben s a karikások részéről rágalmazásban és kigunyolásban részesülnek. Ez a kitüntetés bizonyítja annak, hogy a világ leghatalmasabb ura, az angol király, nem úgy gondolkozik a kisebbségi kérdéssről, mint az udvarhelyi kiskirályok.

Boldog ünnepeket kívánunk minden munkatársunknak és olvasónknak.

Sebesi János dr. szenátorunk, akitnek legutóbbi holtartózkodását többen tudakozták, a husvéti ünnepeket itthon tölti s a tanácsai, utbaigazításai céljából rászorulókat szívesen meghallgatja.

Uj prefectus kinevezéséről kaptunk lapzártakor értesítést. E szerint vármegyénk prefectusa dr. Pop Emil kolozsvári ügyvéd lenne, aki, hir szerint, a hivatalos esküt már le is tette a belügyminiszternek.

„Ivette” az idei legdivatosabb mosó selyem, nagy választékban megérkezett HIRSCH RUDOLF divatüzletébe.

Bethlen István magyar miniszterelnöknek római látogatása a múlt hét végén, s e hét elején: nagy érdeklődést keltett az európai politikai világban. Bethlen Rómában rendkívül fényes fogadtatásban részesült, tiszteletére az olasz király is villásreggelit adott, ezenkívül Bethlen tárgyalta Mussolinivel és tiszteletkedett a pápánál is. A nagy olasz lapok, a Giornale d'Italia és a Corriera dela Sera megcáfolják azokat a különböző kombinációkat, amelyeket több külföldi lap fűzött Bethlen utazásához, megállapítván, hogy az olasz-magyar barátság az európai béke egyik fontos tényezője.

Buzaszentelés. A kath. egyházban szokásos buzaszentelést jövő vasárnap, április 27-én délelőtt 9 órakor tartják meg, amikor körmenetben vonulnak ki a Szent Imre-városrész mellett levő vetésekhez. Ugyanakkor áldják meg a megújított hármaskeresztet is.

Halálozás. *Özv. Gálfalvi Jánosné Firtos Róza* 60 éves korában, f. hó 14-ikén Nagy községben elhunyt, »szomorú özvegységének negyedik hónapjában, — amint a gyászjelentés meghatároja. Korábban elhunyt férjét, a nagy unitáriusok hosszú időn át való, szépszavú, derék lelkészét a hűség hitves, hosszú betegeskedés után, maga is követte az elmulásba, hátramaradt nagyszámú, tekintélyes családja mély gyászára. Nagy részvétellel temették.

Dimitri Stoinescu, a helybeli román áll. liceum tanára f. hó 16-ikén Kolozsváron elhunyt. 27 évet élt, mint álagos tanultságú, ambiciózus embert becsülték.

Kiss György nyug. tanító f. hó 16-ikén, Oklándon 73 éves korában elhalt. A népoktatás egykori hű munkását szép család gyászolja, nagy részvétellel temették.

Fancsalik Arpád községi bíró 46 éves korában, Székelyfancsalon f. hó 16-án elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja, nagy részvétellel temették.

Id. Bodrogi Sámuel 90 éves korában f. hó 18-án, városunkban elhunyt. A szép kort szinte végig jó egészségben ért, egykori derék iparos gyászoló családjában 52 unoka és 26 dédunoka van.

Szegesvárról értesülünk: Tárnava-Maremege tanácsa, amennyiben dr. Balint Simon állandó bizottsági elnök május hó elsejéig ezt az állását el nem foglalja, állásáról lemondottnak tekinti és helyette mást választ.

Ki képviseli a magyar felekezeti középiskolákat? A Magyar Párt, harminc választó utján felebbezést adott be a kolozsvári kormányigazgatóság-hoz azon határozat ellen, amelylyel az igazgatóság Misgan János ideiglenes, helyettes tanárt nevezte ki a városi tanácsba, mint a magyar kisebbség középiskoláinak képviselőjét.

A megyetanács választás ügyében hozott kolozsvári határozat ellen a karikások által beadott felebbezés tárgyalását a bukaresti központi bizottság május 8-ikára tűzte ki.

Fordulat a Gegő plebános perében. A szentléleki plebános, Gegő Simon által Réti ellen indított becsületsértési perben a semmitőszék (Curtea de Casație), helyet adva Gegő Simon semmiségi panaszának, a marosvásárhelyi tábla ítéletét megsemmisítette és új tárgyalást rendelt el. Az új tárgyaláson tehát ismét döntés alá kerül az a kérdés: közhivatalnok-e a pap, illetve, hogy kell-e felhatalmazás a felettes hatóságtól a pap részére, ha olyan becsületsértő, vagy rágalmozó tényállításokért keres bírósági elégtételt, amelyek nem hivatali működésére vonatkoznak? A tábla még nem tűzte ki az új tárgyalást, mert az iratokat a semmitőszék csak e hó 4-ikén küldte le oda.

Szeretettvendégség. A református nőszövetség szeretettvendégsége husvét elsőnapján d. u. fél 6 órakor kezdődik, a tanítónőképző éttermében. Azt megelőzőleg 5 órakor az új tanácsterem megáldása lesz, a régi papi lakás helyiségében. Erre a kettős ünnepekre a közönséget tisztelettel meghívja az *elnökség*.

Műkedvelői előadás ünnep másodnapján. A Polgári Önképző Egylet műkedvelői, mint lapunk múlt számában ismertettük, ápr. 21-én, husvét másodnapján este 9 órai kezdettel a színházteremben adják elő. Móríc Zsigmond: »Nem élhetek muzikaszó nélkül« c. 4 felvonásos társadalmi vigjátékát, Molnár Imre dr. rendezésében. Ez alkalommal felülfizetéseket is köszönettel fogad az egylet, melyet a szintén közreműködő Fischer bácsi, városunk legrégebb közismert műkedvelője, segélyezésére fordít. Előadás után tánc következik reggelig. Aki egy kellemes estét akar tölteni, vegyen részt ezen az — olcsó belépti díjas — estélyen. Jegyeket husvét első és második napján d. e. 11—1 óráig a Bukarest-kávéházban lehet váltani Szabó Ödön és Ungár József egyll. pénztárosoknál.

A közhalmi vásár lesújtó eredményel járt iparosainkra nézve. Különösen az asztalosok panaszkodnak, mert a szó szoros értelmében semmit sem árultak. Nem hogy a fuvardíjat nem tudták behozni, de volt olyan, aki a helypénzt is csak úgy tudta kiegyenlíteni, hogy egy asztalt, egy-két széket hagyott ott a helypénz fejében. Ugyanilyen szomorú tapasztalattal tértek haza többi iparosaink is. Nem kell tovább számítgatnunk: ez már a teljes bukás. Itthon pedig ezt nem akarják tudomásul venni az illetékesek. Kegyetlenül elutasítják az adófelebbezéseket és kegyetlenül hajtják az adókat. Nem is olyan rég történt, hogy a »Hargita« című újság nagy kürtszóval hirdette a Maniu-kormány program-pontjai közt »a kispár segélyezését«. Nos, hol van most Réti szerkesztő ur, a kiskirály, aki e program-pontokért erkölcsi (?) felelősséget vállalt? Nem a tanonciskola államosításán s a magyar tanácsotagok apasztásán kellene ilyenkor munkálni, hanem adóelengedésért, vagy legalább leszállításért, avagy legeslegálább az adóárverések felfüggesztéséért készíteni feliratokat a kormányhoz, amely annyira szereti Réti, hogy bizonyára őt fogja kinevezni polgármesternek. Az élet nemcsak abból áll, hogy folyton a körülöttünk élő polgártársainkat szidjuk, harcoljunk ellenük, »uraknak« nevezve őket, s elnézve, hogy közben mindenki koldussá váljon, míg magunk a legmagasabb polgári állások után ágaszkodunk!

Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet ügyében. Kérem mindazokat, kiket az Erdélyi Magyar Földhitelintézet részvényeinek jegyzésére felkértem, hogy a részvényaláírásokat, befizetéseket és iratokat az Udvarhelymegyei Takarékpénztárhoz Székelyudvarhelyre, vagy Székelykeresztúrra beküldeni sziveskedjenek. *Dr. Sebész János.*

Az adó-frontról. A tulzott adókövetések ellen hiába keres orvoslást a polgárság a felebbezési bizottságnál. Különösen a magyar kereskedőket róják meg elbírhatalan adóterhekkel, amelyek egyáltalán nem állanak arányban a »jövdelemmel«, amiről ma voltaképpen beszélni sem lehet. Ez az eljárás több, jönevű kereskedőnkben azt az elhatározást érlelte meg, hogy üzletüket kiárusítsák és beszüntetik. Talán ez is a cél.

Bűncselekmény? Ezen a címen megelőző számunkban rövid hirt közöltünk Hegyi Mária farcádi öregasszonynak a kórházban — súlyos sérülései miatt — történt elhalálzásáról. Az ügyben indított vizsgálat során azóta letartóztatták Dobai Márton farcádi lakost. A súlyosan bántalmazott öregasszony ugyanis — a bögözi csendőrség nyomozása szerint — mielőtt a kórházba szállították, állítólag, otthon többek előtt elmondotta, hogy őt Dobai, kivel pereskedésben volt, verte meg, miközben az erdei úton a városba jött. Dobai ezt tagadja.

Nyilvános köszönet és nyújtás. A Polgári Önképző Egylet tevékenégi segélyalapja legutóbb az alább nevezettnek fizetett ki 10.000 leut, mint az elhunyt hozzátartozója után részére járó temetési segélyt, amelyért egyúttal köszönetet is fejezi ki: *özv. László Istvánné.*

Gálfy János, akinek önhibáján kívüli leromlott állapotára, az ő kívánsága folytán, pár hete próbáltuk felhívni a közfigyelmet, ezúttal ismét a jószívű közönség szíveségéhez óhajtott fordulni. Szegény idáig olyan kevés segélyt kapott, hogy betegsége miatt szükséges kezeltetésére semmi sem telik. Kéri tehát a jószág további megnyilvánulását.

A Szombatfalvi Ifjúsági Egyesület múlt vasárnapi vallásos estélye zsufoolt terem érdeklődése mellett folyt le. A közönség megnyitó éneke után László Ignác főgimn. tanár, a jeles szónok tartotta meg alkalmi előadását. Az édesanyjakról tartott előadást, oly szívesre hallgatók között alig maradt szem szárazon. Utána több szépen sikerült szavalt és két egyfelvonásos vigjáték következett, melynek szereplői Albert Juliánna, Bömhér Annuska, Szabó Márton, Albert Tamás, Albert Lajos, Feleki Dénes, Imre Albert, Széll Miklós, Dénes Manci, Barabás Domi, Lőrincz Bandi ügyességükkel és nekik való szerepeikkel állandó derűtségben tartották a közönséget. Az estélyt két szépen sikerült előkép és a közönség éneke zárta be. — Az Ifjúsági Egyesület f. hó 27-én szinadarabot rendez a Nép-házban. Színrerül: »A csizmadia, mint kisértete, háromfelvonásos népszínmű. A darab szereplői mind kipróbált, jó műkedvelők, ami már magában biztos garanciája az estély erkölcsi sikerének. Az anyagi siker biztosítását a nagyközönségtől várja az egyesület, ami, ismerve városunk közönségének kulturális érdeklődését, szintén biztosra vehető. — Az Ifjúsági Egyesület vezetősége ezúton mond köszönetet a következő nemesszívű adakozóknak, akik az egyesületnek újabb könyveket adományoztak: Lévas János dr. (10), özv. Varga Jánosné (3), Bodrogi Teréz (2), Báncs Gyuláné (1). További szives könyvadományokat kér és köszönettel fogad az egyesület.

Még folyik a közjegyzők kenyérharca. Szombaton, e hó 12-én, Boicescu székelykeresztúri közjegyző megjelent dr. Suciú János helyi közjegyző irodájában, azzal a bejelentéssel, hogy az iroda átvétele végett jött. Dr. Suciú a maga kinevezésének törvényességére hivatkozva, az irodaátadást megtagadta. Suciú közbenjárására a marosvásárhelyi közjegyzői kamara magát Suciú delegálta irodájának vezetésére mindaddig, míg közjegyzővé történt kinevezésének ügye végképpen eldőli.

Segítsünk a Székelyföld tudományos felkutatásában! A múlt évben megindított növényéletani megfigyelések bebizonyították, hogy a nem tisztán szakemberek jóakaratu érdeklődése mellett is sok érdekes tudományos adat gyűlhet össze. Ujabbban egy igen érdekes probléma, a titokzatos életű láng-, vagy gyöngybagoly (Strix flammea) közelebbi megismerése céljából van szükség segítségre. Arról van ugyanis szó, hogy a tornyainkban és elhagyott padlásainkon a legkisebb bagoly, a kukik mellett gyakori lángbagolyoknak a köpeteit kellene összegyűjteni s azokat a lelőhely, idő és a gyűjtő nevének a feltüntetésével egyszerű skatulyában »próbá fára valóra« (minta érték nélkül) jelzéssel elküldeni a Székely Nemzeti Muzeumnak címezve Sfantul-Gheorghe-Sepsiszentgyörgyre. Akiknek nem volt még alkalmuk megfigyelni a ragadozó madarak életét, azoknak a kedvéért közöljük, hogy azok a bizonyos »köpetek« nem valami undorító dolgok. Igen érdekes szőr, vagy tollcsomók összegömbölyítve, amelyekben csontok vannak. Ezek rendszerint a mi esetünkben a lángbagolyoknak a fészke körül található. Hisszük, hogy nemcsak ebben az esetben, hanem a későbbi megmozdulásokban is lesznek hű munkatársak földünk kutatásában!

Kocsmai összeszólalkozás következtében f. hó 14-ikén Miklós Gábor 19 éves erdőfülel lakos megszurkálta a 28 éves Málnási Józsefet. A dolog oka állítólag szerelmi féltékenység.

„A düllőutak keresztjeinek kijavítása. Ósrégi szokása a kath. híveknek, hogy a düllőutak mentén keresztet állítanak fel, hogy azok a mezőre menő és ott dolgozó híveket állandóan figyelmeztessék arra, hogy csak olyan munkán van áldás, amit az Isten nevében kezd el és végez be az ember. A mi városunk határán is, főképpen a Szent Imre városrészből a Szarkakő felé vezető düllőutak mentén számos fakeszt figyelmeztette az embereket Isten imáadására, emberszeretetre és becsületes munkára. Ezek a kereszték idők folyamán elkorhadtak, tönkre mentek, annyira, hogy azoknak ujjakkal való pótlása vált szükségessé. A Szent-Imre-városrész lakói Erdős Mihály, Kovács Albert és Székely Imre buzgólkodása folytán maguk között gyűjtést rendeztek, melynek eredményeképpen nemcsak a régi hármast kereszt helyett állítottak újat, hanem a határon mindenütt, ahol szükség volt rájuk. A kereszteteket és kerítéseket Simó Ferenc ácsmester készítette s azokat Kovács György festette le a saját költségén. A költségekre adományoztak: Vass Lajos dr. 200, Blájer Balázs, Ferencz Pál, Kálnoky Ferenc 100—100, Kapcza Ignác 60, Nagy Balázs Lajos, id. Balázs Lajos, Balázs István, Erdős Mihály, Bokor Péter, Dobai János, Balázs Dénes, ifj. Imreh János, Katona Domokos, Katona Ferenc, Katona Imre, Kovács Albert, Kovács János, László Lajos, N. N., Orbán Dénes, Péter Mihály, Tamás Balázs, özv. Székely Józsefné 50—50, Bucsó Dénes, Fekete Ferenc, Jakab Ferenc, ifj. Balázs Lajos, Jakab Balázs, Szabó Károly, Székely Mózes 40—40, Kiss Ferenc, Székely Károly, 30—30, Kondrád Albert, ifj. Orbán Sándor 25—25, id. Balázs Dénesné, Bokor András, Balázs Imre, Ilyés István, Jakab János, Barabás Gergely, Kovács Jenő, Mihály Jánosné, Pál Mózes, Lázár János, Székely Domokos, Forizs Mihályné, Kovács Lajos, Polner Károly, Székely József, id. Székely Ferenc, özv. Székely Lajosné, Tamás Kálmán 20—20, Balázs János 15, ifj. Székely Ferenc 12, Kovács Ferencné, özv. Simó Józsefné 10, Székely Dénes, 5 leut. A nemes célra adakozóknak lapunk utján mondanak hálás köszönetet.

Siessen, míg a készlet tart!

Olcso
aragonit tárgyak
kaphatók
a Könyvnyomda R.-Társ.
üzlethelyiségében.

Az „Ellenőr” husvétí száma. Közel száz oldalon jelenik meg husvétkor az »Ellenőr«, Tóth Sándor politikai és közgazdasági lapjának új száma. A magyar szellemben szerkesztett »Ellenőr«-nek minden számát nagy érdeklődéssel fogadja a közönség, de kettőzött az érdeklődés a lap ünnepi számai iránt. A mostani husvétí szám valósággal könyvnek illik be, tartalma nívós, változatos és mindenkit érdeklő. Cikkei a legjobb magyar írók, publicisták, újságírók írták, van benne minden: politika, kritika, közgazdaság, irodalom, színház. Mindenki megtalálja a maga olvasni-valóját ebben a számban, amely az erdélyi magyar újságírás értékeit reprezentálja, de egyben bizonyítéka a kiadói áldozatkészségnek is. Ez a szám mintegy ötven eredeti cikket, közleményt és tudósítást tartalmaz az ország minden részéből. Mindazok, akik az Ellenőrrre egy félévre előfizetnek — amíg a kiadóhivatal készlete tart — díjtalanul kapják ezt az impozáns ünnepi számot. Azoknak, akik a lapot, annak irányát, szellemét nem ismernek, a kiadóhivatal készséggel küld egy díjtalan mutatószámot. (A kiadóhivatal címe: Cluj-Kolozsvár, Str. Gh. Baritú 7.) A lap egyébként kapható az egész országban minden hirlapárusítónál, a kettős ünnepi szám ára 40 leu.

Feltűnő olcsó áron vásárolhat Hirsch Rudolf divatüzletében.

Tavaszi női és férfi kabátszövetekben, selymekben, vásznakban, paplanokban, szőnyegekben, kézi himzett függönyökben és ágyterítőkben, ugyisintén harisnyák, nyakkendők és férfi-kalapokban dús választék

Kérem kirakataimat megtekinteni és az árakra figyelni!

A kórház és a vasuti állomás közötti uttest gyalogjárójának elhanyagolt voltára panaszkodnak az érdekeltek. A gyalogjáró gondozatlansága miatt egy kissé több esőzés után akkora a sár, különösen a Lakatos-féle ház felőli oldalon, hogy ottjárni csak a legnagyobb kellemetlenséggel lehet, a láb a ragadós pépben bokáig süllyed, cipő pusztul, ember forog a megnáthásodás veszélyében. Ezenkívül az ut vasut felőli oldalán levő gyalogjáróhoz, amelyik még valamivel jobb állapotban van, az uttesten magán kell átvergődni, s esős időben a sár itt is óriási. Jó volna, ha a város ideiglenes vezetősége, amely hangzatos szavakban annyi minden jót ígért, valóban gondot fordítana az ilyen realisabb tennivalókra is, s a gyalogjáró és az uttest kavicsoztatása által a járás-kelést a vasut felé sárosabb időben is lehetségessé tenné.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu-Székelyudvarhely.

x **Amerikások figyelmébe.** Eladó jutányosan 7 szoba, 2 konyha, kamra, nagy istálló, kertek, sertésolák stb., két utcára nyíló ház v. Kossuth-utca 109/a sz. alatt. Beköltözhető.

x **Eladó v. Kossuth-utca 31 sz.** alatti jól jövedelmező bérház. Felvilágosítás a tulajdonosnál Kossuth-utca 109/a.

x **Eladó egy teljesen új állapotban** levő, kereszthurok rövid zongora. Színe fekete ébenfa. Cim a kiadóhivatalban.

x **Bethlen-utca 59. szám alatt május 1-től kiadó** három szoba-konyhás udvari lakás.

x **Felméréseket, birtokparcellázásokat** jutányos áron elvállal Paál János nyugalmazott főerdőmérnök. Odorheiu, Str. Regele Carol (Br. Orbán B.-u.) 54. sz.

x **4-5 elemi iskolát** végzett fiú könyvkötészetbe tanuló felvétetik.

x **Négy középiskolát** végzett fiú tanuló felvesz a Rösler-cég.

x **Orvosi hír.** Dr. med. Alexandra Ungureanu, fogorvos, volt klinikai tanársegéd, fogászati műtermét a köz-kórház épületében megnyitotta és rendel hétköznapi 3-7-ig.

2 szoba, konyha, kamra és mellékhelyiségekből álló lakás a Benedek Elek utcában kiadó. Pál Jánosné.

Eladó autó.

1 Chrysler 4 Cyld. új, 9500 km-t futott, Rösler vaskereskedőnél. Ugyanott jó kocsi és szekér eladó.

Egy szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Felvilágosítást Str. Regele Carol 8 szám alatt adnak.

Két rézagy és két éjjeliszekrény eladó Malom-utca 30 sz. alatt.

Pályázati hirdetés.

A Székely Dalegyet új otthonába egy hírnöki állásra pályázatot hirdet, május 1. belépéssel. Feltételek az előnkségnél megtudhatók.
Székely Dalegyet.

Kiadó lakások:

1 szobás-konyhás, 2 szobás-konyhás: Str. Reg. Carol 8 sz. alatt. Azonnal beköltözhető. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Corpul Portăreilor Tribunalului Odorheiu.

No. 500-1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 2114-927/2 și Nr. G. II. 2974-927 a judecătoriei de ocol din Odorheiu și Ocland în favorul reclamantului v. d. I. Lăntzky József născ. Csáay Oiga repr. prin avocatul Dr. Jodál Gábor pentru încasarea creanței de 10.000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație la 5 Maiu 1930 ore 15 p. m. la fața locului în com. Lueta unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 car, 2 boi, 1 casten, 1 războiu, 1 canapea, 1 masă, 1 plug în valoare de 17.700 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de incasat face 10000 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 18 Martie 1927 iar speșele până acum stabilite de 3280 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1881, §. 192.
Odorheiu, la 14 Aprilie 1930.

Izsák portărel.

Árverési hirdetés.

Gyepesi Unitár. Egyházközség „Hegyesd” nevű kaszálóján levő búkkfamennyiséget 1930 ápril 21-én d. u. 2 órakor nyilvános árverésen a község házában elárvereztetik. Kikiáltási ár 30,000 leu, 10% bántpenz. Unitárius egyház.

Méhésztársak figyelmébe!

Fehér István méhészetében (Mikó utca 1. Szombafalva) tiszta méhviaszból készült mülép kapható bármilyen méretre, kilónként 230 lejért. Ugyanott elfogad viaszat kipurélni 35% levonással.

Kiadó lakás.

2 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Azonnal elfoglalható. Értekezni lehet: dr. Gönczy és dr. Molnár ügyvédek irodájában.

Hirdetés.

Egy jó karban levő 480X350 cm. méretű üvegfal, szárnyas ajtóval, olcsó árban eladó. Értekezni lehet: Kassay Domokos szőlősnél.

Kiadó a Benedek Elek utcában (vasuti megállóval szemben) 3 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás. Május elsején elfoglalható. Cim a kiadóhivatalban.

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, ugy keresse fel

Dobrai Károly

cipő-üzletét,

ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre.
Ugyanott mérték utáni megrendelések vétel-kötelezettség nélkül készülnek.

Eladó az Eötvös utca 11 szám alatti, volt Steinburg-féle ház. Felvilágosítást dr. Böhm Jenő ad.

Corpul Portăreilor Tribunalului Odorheiu.

No. 333-1930. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 18778-1929, și Nr. G. 31-1930 a judecătoriei de ocol din Odorheiu în favorul reclamantului firma Bourne et Co. repr. prin avocatul Dr. Szabó Gábor pentru încasarea creanței de 8500 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 25 Aprilie 1930 ora 10 la fața locului în Odorheiu, Bul. Reg. Ferd. No. 50 continuând în Str. Prințul Nicolae No. 9 la ora 12 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară diferite obiecte din atelier, diferite mobile de casă și 1 mașina de cusut Singer în valoare de 64700 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de incasat face 8500 Lei capital, dobânzile cu 15 1/2% socotind din 20 Aug. 929 iar speșele până acum staverite de 1990 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrate și de alții și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1881, §. 192.
Odorheiu, la 31 Martie 1930.

Izsák portărel.

Corpul Portăreilor Tribunalului Odorheiu.

No. 996-1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 7476-1929 și Nr. G. 1176-1930 a judecătoriei din Odorheiu în favorul reclamantului Daniel László repr. prin avocatul Dr. Vass Lajos pentru încasarea creanței de 4269 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 3 Maiu 1930 ora 11 a. m. la fața locului în Odorheiu Str. Bul. Reg. Ferd. No. 27 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară fotele negre, scaune și mese în valoare de 9600 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de incasat face 4269 Lei capital, dobânzile cu 12 1/2% socotind din 9 Nov. 1928 iar speșele până acum staverite de 1490 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1881, §. 192.
Odorheiu, la 14 Aprilie 1930.

Izsák portărel.

Gyümölcsoltványok, sorfák és diszcserjék kaphatók: Szőlősi Samu kertészetében.

„MINIMAX” S. A. R.

Udvarhely, Gyergyó, Csik, Háromszék és vidéke részére szorgalmas képviselőket keres. Magas jutalék, beválás esetén magas fixum.

Ajánlatok Karres János mérnök Sighisoara, Str. Funarilor 1.

Figyelem! Megjötték a tavaszi ujdonságok Figyelem!

JAKAB GYULA divatüzletébe.

Női Kasha kabátszövet	280 leutól	Férfi ruhaszövetek	200 leutól
Női Kasha ruhaszövet	150 „	Férfi ingek, sapkák, kalapok, nyakkendők, keztyűk, harisnyák.	
Női gyapju ruhaszövet	190 „		

Férfi ruhaszöveteknél 10% engedmény.

YOGHURT is kapható. 1/4 kgr. ára 30 leu.

Megérkeztek! Olcsón kaphatók! Elismerten legjobb gummi-esőkabátok

TRENCH COATOK! Prima Trench Coatok már 900 leutól, gummi-kabátok 750 leutól kaphatók! Kész férfi-, fiu-, gyermekruhák, kabátok, nadrágok, rőfös, rövid- és kötött árúk legolcsóbban **LÖBLNÉL** (volt Bethlen-utca).
Ivette ruha-selymek nap- és esőernyők nagy választékban.

Meghívó.

A KÖNYVNYOMDA R.-T. ODORHEIU

f. évi ápr. hó 27-én d. e. 11 órakor tartja saját székhelyiségében

XI-ik évi

rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1929 évi üzletéről, a szármadást előterjesztése, a nyereség felosztására vonatkozó indítvány és a felügyelőbizottság jelentése.
2. Határozathozatal a tisztanyereség hováfordítása, valamint az igazgatóság, felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
3. Esetleges indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt két nappal az igazgatóság-nak írásban bejelentendők.

A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek tartoznak részvényeiket legkésőbb a közgyűlés kezdetéig a Könyvnyomda R.-T. irodájában elismervény ellenében letenni.

A felügyelőbizottság által megvizsgált számadást az arra vonatkozó jelentéssel a Könyvnyomda R.-T. irodahelyiségében közszemlére van kitéve.

Odorheiu, 1930 április 11.

Kirándulásokra, vagy társasutazásokra 18—20 üléses autóbuszok bármikor megrendelhetők a Transilvania R.-T. üzletében.

Eladó a Csere-utca 10. sz. alatt 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás. Ésetleg kiadó. Értekezni lehet ugyanott.

Judecatoria mixtă Odorheiu secția cf. No. 512—1930 cf.

Extract din publicațiune de licitație

In cauza de execuție pornită de următorul Gică Imre pentru suma de lei 2103 cap. și acc. contra următorului Bodrogi Gábor a urma supraoferței făcută de Császár Géza dom. in Odorheiu. In baza art. 27 legea XLI din 1908. Judecatoria ordonă o nouă licitație asupra porțiunii de 1/2 parte din imobilul cuprins in cf. a comunei Odorheiu No. prot. cf. 2351 sub No. de ord. A+1 și No. Top. 1033/1/3 curtea in scris pe numele lui Bodrogi Gábor cu prețul de strigare de 7700 lei pentru încasarea creanței de 2103 lei cap. și acc. lei cap. și acc. a soției lui Horváth Dazsó násc. Pál Iona.

Licitatiunea se va ține in ziua de 24 Maiu 1930 ora 9 in localul oficial al instanței cf. Str. Princ. Elis. No. 2 ușa 39

Imobilul supus licitației nu pot fi vădute cu preț mai mic decât cel de strigare.

Cei cari doresc se liciteze suat datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție in numerar sau in efecte de cauție socotite după cursul fixat in § 42 legea LX 1881, sau să predea aceluși delegat chitanța constatând depunerea judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație. (§ 147. 150. 170 legea LX 1881, § 21 legea XLI. 1908.)

Dacă pimeni nu oferă mai mult col care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare la aceiași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25 XLI 1908.)
Odorheiu, la 10 Febr. 1930.

Máthé m. p. sefjudecător.
Pentru conformitate:
Zayzon impiegat.

Építő vállalkozók és a városi és vidéki építető közönség figyelmébe ajánlom, hogy

bádogos műhelyemben,

Bethlen-utca 43 szám alatt lévő újonnan épült házamban, vállalom és készítek mindenféle épület-bádogos munkákat, u. m. tornyok fedését, épületek csatornázását, bádogfedeleket és csatornák festését és javítását. Leszállított áruk mellett raktáron tartok fürdőkádákat és mindenféle bádogedényeket. Megrendeléseket gyorsan és szakszzerűen készítek.

Szíves pártfogást kér továbbra is:

KERESTÉLY GYULA
bádogos-mester.

Bul. Reg. Ferdinand 27 szám alatti üzletben

KALAPSZALONT

nyitottam, hol a legmodernebb kalapok árusítatnak. Plissét, gowwret, kalapalkitást olcsón és feltűnő szépen készít:

Dr. Lányi Imréné.

Kiadó üzlethelyiség,

főtéren április 24-re. Jelenleg könyvkereskedés van benne. Értekezhetni: KONCZ-gyógyszertár.

Eladó házak Cristuron.

Egy 3 szobás, konyhával nagy kerttel, és egy 4 szobás gazdasági épületekkel a Str. Pr. Carol 27. alatt eladó.

Üzletátvétel.

Tisztelettel értesítem a helybeli és vidéki n. é. vásárló közönséget, hogy SZAKÁTS GYULA Str. Pr. Nicolae (Árpád-u.) 5 szám alatti

fűszer- és vegyeskereskedését átvetttem és azt saját nevem alatt tovább vezetem. Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy t. vevőim bizalmát szolid áráimmal, jó áruimmal és pontos kiszolgálással kiérdemeljem.

Tisztelettel:

NAGY ANNA.

Figyelem!

Közsegek, magánosok, legelők vizellátási munkáit, mélyfurások, sülyesztett betonktak, itatóvállnk, vizvezetékek, viziturbínák tervezését, építését vállalja, — ide vonatkozóan ingyen szaktanácsot ad: **Gábos Áron** építészeti irodája SIGHIȘOARA-SEGESVÁR, Str. Mihai Viteaz No. 15.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy Odorheiu Bul. Reg. Ferdinand 38 sz. alatt saját helyiségünkben modernül felszerelt

autójavitó és vulkánizáló

műhelyet létesítettünk, elsőrangú szakemberek vezetése mellett, hol bármely szakmába vágó munkát, bármilyen gyártmányú autó-motorok és gépek javítását, oxigén hegesztést, külső- és belső autó-, kerékpárgummi és bármilyen gummiból készült dolog vulkánizálását pontosan és jutányosan elvállaljuk.

Autójavitó és vulkánizáló műhelyeinkbe tanulókat

✱ ✱ ✱ ✱ ✱ felvesszünk. ✱ ✱ ✱ ✱ ✱

Benzinkuthoz és garagehoz 16 éven felüli fiukat keresünk.

Szíves pártfogást kér:

Transilvania R.-T. Odorheiu.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy téli ruha- és szőrmé dolgait

molykár elleni megóvás

végett, saját érdekében, hozzám minél előbb beadni sziveskedjék, ahol biztosítás mellett elhelyezheti a nyári hónapokra, csekély díjazás ellenében.

További szíves pártfogást kér:

Kassay F. Domokos
szűcs.

Ha

olcsó és jó sapkát, kalapot akar

a **KESZLER**

kalapüzletéből Odorheiu Eötvös-

utca 4 sz. a. vegyen, hol minden-

fajta uri- és férfi-kalapokat nagy

választékban kaphat. — Husvéti

szezonra feltűnő olcsó árak!

Üzletáthelyezés.

Tudomására adom igen t. vevőimnek, hogy üzletemet Str. Prințul Nicolae — Árpád utca 5 szám alól át-helyeztem a Kőkereszt tér 1 sz. alá (Rösler féle ház).

További szíves pártfogást kérek.

Tisztelettel:

Szakáts Gyula.

Eladás.

Folyó hó 22 én, Husvét harmadnapján délután 4 órakor megtartandó önkéntes árverésen eladatik a néhai Ilyés Nagy József utódai tulajdonát képező, Szent János-utca 45 házszám alatt fekvő belsőség. Közlebbi felvilágosítást ad **Dr. Szabó, Dr. Nagy és Dr. Filó** ügyvédek irodája.

Üzletáthelyezés.

Értesítem úgy városi, mint vidéki vevőimet, hogy üzletemet április 24-től a református templom oldalán lévő, a kollégium kapujával szembeni üzlethelyiségbe helyeztem át.

Midőn üzletemet, a papír- és írószerek szakmába vágó árucikkkel jól felszerelten t. vevőim szives figyelmébe ajánlom, kérem a szíves pártfogását, hogy családom egzisztenciáját biztosíthassam.

Teljes tisztelettel:

Z. Székely Jánosné
könyv- és papirkereskedése.

Eladó: a város alsó végében egy 14 holdas kert, melyben bolgár kertészet is volt, 5 hold Jonathan-csemetéssel, akár egy tömegben, akár parcellánként. — Tudakozódhatni a Str. Principesa Maria (Szent Imre-utca) 17 szám alatt.

Értesítem a nagyérdemű helybeli, ugyszintén a vidéki közönséget is, hogy olcsón vásárolhat **Gold Izidor**

kész-ruha üzletében.

Egyben figyelmébe ajánlom a t. közönségnek, hogy új szabásom külföldön praktizált és bármilyen finom ruhát elvállalom mérték után. A legcsekélyebb hibáért felelősséget vállalok.

Szíves pártfogást kér:

GOLD IZIDOR.

5 autó- és javítóműhely-árverést

tart a Mechanica-autógarage Cristur tart husvét harmadnapján 8 órakor. Kedvező fizetési feltételek.

Erős, mint az udvarhelyi SÁMSON-ecet.

Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely.